УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

БЕОГРАД

Београд, 9. фебруар, 2014.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТКИЊЕ И МЕНТОРКЕ ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на седници одржаној 27. новембра 2013. године донело је одлуку којом је именована комисија за оцену подобности докторанткиње **АНДРИЈАНЕ ЂОРДАН,** мастер, и теме докторске дисертације под називом **„ЈЕЗИЧКА ПОЛИТИКА И ТЕРМИНОЛОГИЈА У ПРОФЕСИОНАЛНИМ ДОМЕНИМА ЈЕЗИЧКЕ УПОТРЕБЕ У СТАНДАРДНОМ ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ“**

Састав комисије:

1. др Јелена Филиповић, редовна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду
2. др Ана Кузмановић Јовановић, доценткиња Филолошког факултета Универзитета у Београду
3. др Гордана Јакић, доценткиња Факултета организационих наука Универзитета у Београду

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

Андријана Ђордан рођена је 1985. године у Никшићу. Након завршене гимназије, 2004. године уписала је Филолошки факултет Универзитета у Београду (Група за шпански језик и хиспанске књижевности, Катедре за иберијске студије). Дипломирала је на истом факултету 2009. године са просечном оценом 9.00, чиме је стекла звање професора шпанског језика и хиспанских књижевности. Године 2009. уписала је докторске студије (смер Наука о језику). Од октобра 2009. до октобра 2012. године радила је на Катедри за иберијске студије поменутог факултета као сарадник докторанд на предметима Шпански језик – изборни (ниво А2), Савремени шпански језик Г-3, Савремени шпански језик Г-4 (ниво Б1), Методе у настави страних језика и Савремена настава страних језика. Од јула 2010. године ради на Факултету за стране језике при Алфа универзитету, као асистент на изборним предметима из шпанског језика (Шпански језик 1, Шпански језик 2,

Шпански језик 3, Шпански језик 4; ниво А2). Учествовала је у раду на *QUALIROM* (*Quality education in Romani for Europe*) међународном пројекту као симултани и консекутивни преводилац на семинарима (са српског на енглески језик и обрнуто). Пројекат је финансирала *EACEA*, у оквиру програма *Lifelong learning, K-2 Languages* (бр. пројекта 511678-LPP-1-2010-1-AT-KA2-KA2MP), а за потребе истог превела је и део писаног материјала (са српског на енглески језик и обрнуто). Похађала је два курса стручног превођења са шпанског на српски и са српског на шпански језик, у организацији Института Сервантес у Београду. Секретар је редакције четвртог, петог и шестог броја часописа за језик, књижевност и културолошке студије *Речи*, који издаје Факултет за стране језике Алфа универзитета. Учествује у организацији међународних научних конференција и члан је различитих стручних комисија факултета на ком ради. Бави се књижевним и стручним превођењем, учествује на стручним и научним скуповима.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

1. Ђордан, Андријана. (2010). Утицај узраста и пола на усвајање другог језика. *Речи, часопис за језик, књижевност и културолошке студије*, (3), 137-148. Београд: Факултет за стране језике, Алфа универзитет.
2. Ђордан, Андријана. (2011). Ново сагледавање социолонгвистике (*Моћ речи: огледи из критичке социолингвистике* Јелене Филиповић). *Речи, часопис за језик, књижевност и културолошке студије*, (4), 244-250. Београд: Факултет за стране језике, Алфа универзитет.
3. Ђордан, Андријана. (2012). *Вечита смрт од љубави јача* – приређивачки подухват Бојане Ковачевић Петровић. *Речи, часопис за лингвистику, литературологију и културологију*, (5), 320-325. Београд: Факултет за стране језике, Алфа универзитет

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТКИЊА ПОДОБНА ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидаткиња АНДРИЈАНА ЂОРДАН испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За менторку је предложена др Јелена Филиповић, редовна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за иберијске студије.

Одабрана библиографија:

Filipović, Jelena, 2013. L'importance des textes authentiques pour la revitalisation du judéo-espagnol, in Soufiane Rouissi & Ana Stulic-Etchevers (eds.), *Recensement, analyse et traitement numérique des sources écrites pour les etudes séfarades*, Bordeaux: Presses Universitaires de Bordeaux (PUB), Université Michel de Montaigne - Bordeaux 3, pp. 315-326.

Filipović, Jelena & Julijana Vučo. 2013. Small area languages in global academic settings, in: Leonel Ruíz Miyares, María rosa Álvarez Silva y Alex Muñoz Alvarado (eds.) *Actualizaciones en comunicación social*, vol. 1. Santiago de Cuba: Centro de Lingüística Aplicada, pp. 136-39.

Filipović, Jelena & Julijana Vučo. 2012. .Language policy and planning in Serbia: language management and language leadership. *Anali Filološkog fakulteta*, 24(II): 9-32.

Filipović, Jelena. 2012. Language policy and planning from the complexity perspective. In: Julijana Vučo & Jelena Filipović (eds.) *Philological Research Today*. *Language and Society*. Belgrade: Faculty of Philology Press, pp. 285-320.

Filipović, Jelena. 2012. Digital corpora of endangered languages: culture, language and society. In: Vraneš, Aleksandra, Ljiljana Marković & Gwen Alexander (eds.) *Digitalni izvori u društveno-humanističkim naukama. Digitalizacija kulturne i naučne baštine, univerzitetski repozitorijumi i učenje na daljinu*. Vol. 3. Beograd: Filološki fakultet, pp. 47-65.

Filipović, Jelena. 2011. Gender and power in language standardization of Serbian. *Gender and Language.* 5(1): 111-131.

Filipović, Jelena. 2011. Language policy and planning in standard language cultures – an alternative approach. In: Vera Vasić (ed.), *Primenjena Lingvistika u čast Ranku Bugarskom. JEZIK U UPOTREBI [Applied linguistics in honor of Ranko Bugarski. LANGUAGE IN USE]*. Novi Sad: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu , pp. 121-136

Filipović Jelena. 2009. *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević (knjiga)

Filipović, Jelena. 2009. Rodno osetljive jezičke politike: teorijske postavke i metodološki postupci. *Anali Filološkog fakulteta,* 21: 109-127.

Filipović Jelena, Julijana Vučo & Ljiljana Djurić. 2007. Critical review of language education policies in compulsory primary and secondary education in Serbia. *Current Issues in Language Planning*: Vol. 8:2: 222-242.

Filipović, Jelena. 2007. Ideološki aspekti politike i planiranja nastave jezika, u: J. Vučo (ed.) *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnost*i. Beograd: Filološki fakultet, str. 375-385.

Filipović, Jelena & Jovan Filipović. 1997. General trends in standardization of scientific terminology in Serbian: A critical analysis of the state of affairs. *International Congress on Terminology*. Donostia-San Sebastián, Baskija/španija: IVAP/UZEI: str. 285-293.

Filipović, Jelena. (forthcoming). Language education policies and the education of Roma in Serbia. *Multilingualism in Europe: Prospects and Practices in East-Central Europe*, ed. By Csila Bartha et al. Budapest: Tinta Kiadó (Tinta Publishing House), Research Center for Multilingualism and Research Institute for Linguistics of the Hungarian Academy of Sciences.

Комисија сматра да ПРОФ. ДР ЈЕЛЕНА ФИЛИПОВИЋ испуњава све услове за менторку ове докторске дисертације за област:

ЈЕЗИЧКА ПОЛИТИКА И ПЛАНИРАЊЕ, АНАЛИЗА ДИСКУРСА, СОЦИОЛИНГВИСТИКА, КОРПУСНА ЛИНГВИСТИКА

VI ОЦЕНА ФОРМУЛАЦИЈЕ НАЗИВА ТЕЗЕ

Комисија закључује да је радни назив тезе „ЈЕЗИЧКА ПОЛИТИКА И ТЕРМИНОЛОГИЈА У ПРОФЕСИОНАЛНИМ ДОМЕНИМА ЈЕЗИЧКЕ УПОТРЕБЕ У СТАНДАРДНОМ ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

Предмет истраживања предложеног рада јесте однос језичке политике стандардног шпанског и стандардног српског језика према терминологијама професионалних домена језичке употребе.

Језичка политика и планирање представљају интердисциплинарну истраживачку област, која подразумева активности одговарајућих институција државе у вези са статусним и корпусним питањима језика, као и језицима у образовном систему. Статусна језичка политика и планирање бави се одабиром варијетета који добија статус званичног језика у датом политичком ентитету (најчешће држави), корпусна подразумева нормирање језичких облика и лексике одабраног стандардног језика, док се образовна бави језицима образовања и језицима у образовању. Овако организоване језичке политике називају се језичким политикама *одозго-на-доле* (енгл. *topdown*). Поред наведених, постоје и тзв. језичке политике *одоздо-на-горе* (енгл. *bottom-up*), а њих дефинишу и спроводе одређене делатне заједнице.

Друштвени контекст у коме се одвија интеракција у социолингвистици препознат је као важна ванјезичка варијабла. Од њега зависи који ће се варијетет вербалног репертоара неког језика или дијалекта користити у одређеној ситуацији. Избор варијетета, односно употреба језика у складу са контекстом, један је од основних елемената социолингвистичке компетенције. Социолингвистички регистри, унутар лингвистичких варијетета, повезују са одређеним професијама, а разликују се, између осталог, и у лексици. Управо је лексика, односно њен део који чини професионална терминологија, од суштинске важности за професионални регистар ком припада. Иста треба да буде прецизна (како би задовољила потребе струке), а често долази из страних језика (језика којим се служи делатна заједница доминантна у професији или језика међународне комуникације), па ју је потребно превести или прилагодити.

У фокусу предложеног рада је корпусна језичка политика, као сегмент политика *одозго-на-доле*, али и језичке политике *одоздо-на-горе*. Корпусна језичка политика настаје као резултат одлука релевантне академске заједнице, овлашћене од стране државе да креира норму. С друге стране, постоји језичка политика коју дефинишу појединачне делатне заједнице, као директни корисници одређеног регистра. Истраживање се бави њиховим међусобним односом на јасно специфицираним студијама случаја (одређених професионалиних регистара у стандардном шпанском и стандардном српском језику), са циљем да укаже на чињеницу да суштине деловања поменутих језичких политика не треба да буду супростављене, већ да међу њима мора постојати сарадња и непрекидна двосмерна комуникација. Корпусна језичка политика, као реч релевантне академске области, свакако треба да има ауторитативан став, али исти мора бити заузет уз консултацију саме струке. Предложени рад бавиће се регистрима области менаџмента и информатике. Разлог за одабир наведених поља је велико присуство позајмљеница у њиховим регистрима, како у шпанском, тако и у српском језику. Сам избор ова два језика није случајан. Српски припада тзв. малим језицима. Како Пипер наводи (Пипер: 1998), критеријуми према којима се језици квалификују као мали или велики, могу бити различити: број говорних представника, реширеност званичне употребе језика на одређеној територији, функционална раширеност употребе међу различитим народима, економска, политичка и војна моћ народа који њиме говори, дужина постојања језика, његов утицај на друге језике, развијеност књижевно-језичког израза на истом итд. Ако не према свим, онда сигурно према већини ових критеријума, српски би био одређен као мали језик. С друге стране, шпански је званичан језик у више од двадесет земаља света, матична држава му је бивша колонијална сила (данас земља верома хетерогене језичке ситуације), а према већини набројаних критеријума, може се рећи да је реч о

великом језику. Србија, матица српског језика, у новијој историји преживела је бројне потресе, а према речима Пипера (Пипер: 2010), међу разним искушењима у којима се налази, језичка проблематика заузима важно место. Савремена Шпанија је, такође, земља динамичне и врло хетерогене језичке ситуације. Стога, било би занимљиво упоредити како је терминологија струке третирана у језичким политикама ових, према горе наведеним карактеристикама, различитим језицима. Полазна идеја је да се однос према професионалној терминологији посматра првенствено кроз однос према позајмљеницама (међу којима ће, претпоставља се, најбројнији бити англицизми) у доменима професионалне употребе у шпанском и српском језику. Избор стављања позајмљеница, првенствено англицизама, у фокус прилично је јасан – енглески је данас несумњиво глобална *lingua franca*, а највећи део међународне комуникације, како стручне тако и академске одвија се управо на овом језику. Ако узмемо у обзир одређење језика као система за идентификацију, односно комуникацију (Хаузе: 2003), енглеском би, у различитим доменима међународне комуникације свакако припала ова друга улога. Стога, енглеском језику треба дати довољно простора у доменима језичке употребе појединачних делатних заједница, а паралелно с тим треба радити на очувању и унапређењу језика у ком се англицизми јављају (у датом случају шпанског и српског језика). Терминологија професионалних регистара неминовно бележи позајмљенице, али њихова појава мора бити оправдана, контролисана и систематична. Теоријско оправдање наведеног става можемо наћи у интерактивном моделу језичке политике Бугарског. Наиме, он оставља по страни доминантни рационалистички и романтичарски модел, и уводи интерактивни, који карактерише крај XX и почетак XXI века, а покушава да измири екстремне парадигме лингвистичке екологије, с једне стране, и неселективну и некритичку употребу енглеског језика као глобалног, са друге стране. Овај модел „подразумева не више напоредно постојање него, сада, узајамно деловање, односно сарадњу говорника разних језика на начелно равноправним основама које би обезбедило чланство у европској породици под заједничким кровом“ (Бугарски, 2005: 96). Истраживање тежи да одговори на питање да ли би се језичке политике стандардног шпанског и српског језика, на основу поступања према терминологији професионалних домена, могле сврстати у овај модел.

ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА, ХИПОТЕЗЕ И ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Основни циљ предложеног рада је да представи начин креирања и спровођења корпусне језичке политике, као и језичке политике коју стварају одређене делатне заједнице и њиховог односа према терминоглогији у пофесионалним доменима језичке употребе у стандардном шпанском и српском језику. Ауторка у разматрање узима језичке политике које делују у супротним смеровима (надоле и нагоре), на студијама случаја размотрити њихов однос у пракси, и покушава да укаже да, упркос супротним правцима деловања, њихове суштине не морају бити супростављене. Избор стандардног шпанског и српског језика за студије случаја, образлаже се тиме што први припада тзв. великим, а други малим језицима. Професионални регистари области менџмента и информатике, издвојени су због велке учесталости позајмљеница (првенствено англицизама), како у шпанском, тако и у српском језику. Теорији језичке политике приступиће се са становишта критичке социолингвистике, ослањајући се на рад аутора који историју језичке политике и планирања анализирају искључиво из социополитичке перспективе (нпр. Милрој, Бугарски, Филиповић). Квалитативна социолингвистичка истраживања (детаљније описана у образложењу методологије), подупрта освртом на историју норме шпанског и српског језика и теоријским поставкама, покушаће да одбране три основне хипотезе:

- Стандардни шпански језик склонији је транслитерацији позајмљеница у испитиваним регистрима, док се у стандардном српском чешће прибегава превођењу.
- Иако је начин третирања позајмљеница у нормативниом приступу стандардном шпанском и српском језику различит, самтрамо да су реалне ситуације у пракси сличне. Тачније, пракса датих професионалних регисара у српском, упркос норми, чешће бележи

преузмање, уз основна морфолошка прилагођавања, него превођење стручне терминологије.

- Корпусна језичка политика, односно само стварање норме, свесно или несвесно, вођено је идеолошким усмерењем и ставовима језичких планера и делатних заједница.

ПЛАН РАДА И МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

Израда овог рада требало би да се састоји из неколико оквирних фаза:

1. Теоријска фаза. У првој фази рада излажу се основна теоријска виђења језичке политике и планирања. Посебна пажња посвећена је концепту стандардизације језика, корпусној језичкој политици и планирању, односно нормирању језичких форми и лексике. У овој фази разматра се и међусобна веза језика и контекста, односно социолингвистички регистар, као део вербалног репертоара.

2. Фаза дескрипције и анализе студија случаја. Друга фаза састоји се из два аналогна дела, односно анализе две студије случаја, које би се, према класификацији Стејка (Stake:2000) могле одредити као инструменталне, али ипак имајући у виду да је њихова граница са интринзичком студијом случаја прилично флексибилна. Наиме, инструментална анализира појединачни случај, како би дошла до општијег закључка, док је интринзичка сконцентрисана на случај као такав, без примарне тежње да среми уопштавању. Студије случаја предложеног рада анализирају понаособ и конкретне ситуације, али се њиховим поређењем доносе закључци чија би примена могла превазилазити границе полазних примера. Дакле, од два аналогна дела рада један се бави шпанским језиком – историјом шпанског стандарда, савременим шпанским стандардом (с посебним освртом на улогу Шпанске краљевске академије за језик) и односом према позајмљеницама у доменима професионалне употребе код наведених области. Други део односи се на српски језик и укључује увид у историју српског стандарда, ситуацију у савременом (с посебним освртом на улогу Одбора за стандардизацију језика Српске академије наука и уметности), као и однос према позајмљеницама у доменима професионалне употребе код истих области.

3. Фаза представљања самосталног квалитативног социолингвистичког истраживања, које би испитало како се у шпанском, а како у српском језику поступа са терминологијом наведених стручних области која долази из других језика. Истраживање би било спроведено на репрезентативном писаном корпусу. Поред овог, ауторка планира да уради и емпиријско квалитативно истраживање, у коме би испитала ставове језичких планера у вези са нормирањем поменутих термина. Као техника другог истраживања, према класификацији коју дају Фонтана и Фреј (Fontana, Frey: 2000), ауторка предлаже примену полуструктурираног интервјуа.

4. Фаза компаративне критичке анализе резултата истраживања. У овој фази поступком тријангулације упоредиће се резултати оба спроведена истраживања и истаћи и објаснити њихове сличности и разлике.

5. Представљање закључних разматрања.

Комисија закључује да предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у потпуности задовољава критеријуме успостављене за израду докторске дисертације.

БИБЛИОГРАФИЈА ПРЕЛИМИНАРНИХ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидаткиња је приложила библиографију од 78 библиографских јединица релевантних за истраживање.

1. Bauman, R., & Briggs, C. L. (2003). *Voices of Modernity: Language Ideologies and the Politics of Inequality*. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Berns, M., Bot, K. de, & Hasebrink, U. (eds.) (2007). *In the Presence of English: Media and European Youth*. :Springer.
3. Blomeart, J. (2006). Language Policy and National Identity. In Thomas Ricento (ed.), *An Introduction to Language Policy: Theory and Method* (pp. 238-255). Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.
4. Brborić, B. *S jezika na jezik*. Interner izdanje. http://www.rastko.rs/filologija/bbrboric-jezik/. (веб страни приступљено 1.10.2013)
5. Brborić, B., Vuksanović J., & Gačević, R. (2006). *Srpski jezik u normativnom ogledalu*. Beograd: Beogradska knjiga.
6. Bugarski, N. (2001). The Serbian Language. *International Journal of the Sociology of Language*, 151, 165-174.
7. Bugarski, R. (1983). Sociolinguistic issues in standardizing linguistic terminology. *Language in Society, 12*, 65-70.
8. Bugarski, R. (1997). *Jezik u kontekstu*. Beograd: Čigoja štampa.
9. Bugrski, R. (2005). *Jezik i kultura*. Beograd: XX vek.
10. Bugarski, R.(1986). *Jezik u društvu*. Beograd: XX vek.
11. Bugarski, R. (2003). *Jezici*. Beograd: XX vek.
12. Bugarski, R. (2001). Language, nationalism and war in Yugoslavia. *International Journal of the Sociology of Language*, 151, 69-87.
13. Bugarski, R. (2007). *Lingvistika u primeni*. Beograd: Čigoja štampa.
14. Cameron, D. (1995). *Verbal Hygiene*. London:Routledge.
15. Crystal, D. (2000). *Language Death*. Cambridge: Cambridge University Press.
16. Denzin, N. K., & Y. S. Lincoln. eds. (2000). *Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
17. Džekins, R. (2001). *Etnicitet u novom ključu*. Beograd: XX vek. (naslov originala: Jenkins, R. (1997). *Rethinking Ethnicity*. London: SAGE Publications; prev. I. Spasić).
18. Fekete, E., D. Ćupić, & B. Terzić. (2005). *Srpski jezički savetnik*. Beograd: Službeni list Srbije i Crne Gore/Srpska školska knjiga.
19. Fekete, E. (2002). *Jezičke doumice* (str. 81-90). Beograd: Apostrof.
20. Filipović, J. (1998). The status of Serbian as the minority language within a Serbian-American community. *Filološki pregled XXV*, 2, 147-157.
21. Filipović, J. (2009). *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević.
22. Filipović, J. (2001). Language policy and planing in standard language cultures – an alternative approach. *Primenjena lingvistika u čast Ranku Bugarskom*, 121- 136.
23. Filipović, J. (2002). Uloga menadžmenta terminologije u kreiranju jezičke politike i u procesu jezičkog planiranja: Kako uhvatiti priključak sa svetom?. *Primenjena lingvistika* 3, 73-79.

24. Filipović, J., Filipović, J. (1997). General Trends in Standardization of Scientific Terminology in Serbian: A Critical Analysis of the State of Affairs. International conference on terminology (pp.285-291). Donostia – San Sebastian, Spain.

25. Filipović, J., Filipović, J. (1998). Uloga standardizacije terminologije u tržišnoj privredi. *Menadžment totalnim kvalitetom, vol. 26, br. 1*, 47-50.

26. Filipović, S. (2005). *Izgovor i pisanje računarskih anglicizama u srpskom jeziku*. Beograd: Zadužbina Andrejević.

27. Filipović, J. (2007). Ideologija jezika i standardizacija - istorija i budućnost srpskog standardnog varijeteta. *Primenjena lingvistika*, (8), 22-32.

28. Fishman, J.A. (2006). *Do Not Leave Your Language Alone: The Hidden Status Agendas Within Corpus Planning in Language Policy*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers.

29. Fishman, J. A. (2006). Language Policy and Language Shift. In Thomas Ricento (ed.), *An Introduction to Language Policy: Theory and Method* (pp. 311-329). Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.

30. Fontana, A. & J. H. Frey (2000). The Interview. In Denzin, N. K., & Y. S. Lincoln. (eds.), *Handbook of Qualitative Research* (pp. 695-723). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

31. García, M. E. (2003). Recent research on language maintenance. *Annual Review of Applied Linguistics, 23*, 22-43.

32. Geeraerts, D. (2002). Cultural models of Linguistic Standardization. http://wwwling.arts.kuleuven.ac.be/qlvl/PDFPublications/03Culturalmodels.pdf (веб страни приступљено 28.9.2013)

33. Gimeno Menéndez, F., & M. V. Gimeno Menéndez. (2003). *El desplazamiento lingüístico del español por el inglés*. Madrid: Cátedra (*Lingüística*).

34. Grin, F. (2006). Economic Considerations in Language Policy. In Thomas Ricento (ed.), *An Introduction to Language Policy: Theory and Method* (pp. 77-95). Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.

35. Hornberger, N. (1998). Language policy, language education and language rights: Indigenous, immigrant and international perspectives. *Language in Society,* 27 (4), 439-458.

36. House, J. (2003). English as a lingua franca: A threat to multiulingualism. *Journal of Sociolinguistics,* 7 (4), 556-578.

37. Ivić, P. (2001). Language Planning in Serbia Today. *International Journal of the Sociology of Language,* 151, 7-17.

38. Kalve, L. (1995). *Rat među jezicima - jezičke politike*. Beograd: Prosveta.

39. Klajn, I. (2001). Neologisms in Present –day Serbian. *International Journal of the Sociology of Language,* 151, 89-110.

40. Kilkovac, D. (2001). On the Bureaucratization of Serbian. *International Journal of the Sociology of Language,* 151, 111-164.

41. Klikovac, D. (2008). *Jezik i moć*. Beograd: XX vek.

42. Marković, M. (2008). Srpski jezik „u fioci“. *Pedagoška stvarnost*, 54(7-8), 747-752.

43. Maugire, M. (2007). Introduction: reflecting on methodology and methods. *Sociolinguistic studies,* 1 (1), 5-24.

44. Milroy, J. (2001). Language ideologies and the consequences of standardization. *Jurnal of Sociolinguistics, 5 (4)*, 530-555.

45. Myhill, J. (1999). Identity, territoriality and minority language survival. *Journal of Multilingual and Multicultural Development, 20 (*1), 34-50.

46. Petrović, D. (2001). Languages in Contact: Standard Serbian Phonology in an Urban Setting. *International Journal of the Sociology of Language,* 151, 19-40.

47. Petrović, T. (2004). Lingvistička ideologija i proces zamene jezika na promeru Srba u Beloj Krajini. U Biljana Sikimić (ur.) *Skrivene manjine na Balkanu*. Beograd: Srpska akademija nauka i umentnosti, Balkanološki institut, posebna izdanja, 82, 218-228.

48. Phillipson, R. (2006). Language Policy and Linguistic Imperialism. In Thomas Ricento (ed.), *An Introduction to Language Policy: Theory and Method* (pp. 346-362). Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.

49. Phillipson, R. (1992). *Linguistic Imperialism*. Oxford: Oxford University Press.

50. Picht, H. (ed.) (2006). *Modern Approaches to Terminological Theories and Applications*. New York: Peter Lang, Linguistic Insights, Studies in Language and Communication. Vol. 36.

51. Piper, P. *Srpska lingvistička slavistika devedesetih godina XX veka*. Projekat Rastko. Bibiloteka srpske kulture na internetu, http://www.rastko.rs/filologija/ppiper-lingvoslavistika.html (веб страни приступљено 15.9.2013)

52. Piper, P. (1998). O velikim i malim jezicima u svetlu lingvističke ekologije. *Filološki pregled*, 25(1), 67-86.

53. Piper, P. (2010). *Srpski između malih i velikih jezika*. Beograd: Beogradska knjiga.

54. Potowski, K., & Cameron, R. (eds.)(2007). *Spanish in Contact: Policy, Social and Linguistic Inquiries.* Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

56. Prćić, T.T. (1996). Adaptacija i standardizacija kompjuterske terminologije iz engleskog jezika kod nas. U: Šćepanović B. (ur.*) Standardizacija terminologije*, Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti, str. 203-205.

57. Prćić, T. T. (2002). Adaptacija novih reči iz engleskog jezika prevođenjem. *Primenjena lingvistika*, 3, 95-101.

58. Prćić, T. (2005). *Engleski u srpskom*. Novi Sad: Zmaj.

59. Radovanović, M. (2001). On Nominal and Verbal Style: Cultures or Languages in Contact?. *International Journal of the Sociology of Language,* 151, 41-48.

60. Radovanović, M., & Randall, A. M. (2001). Introduction: On Serbian (Socio)linguistics. *International Journal of the Sociology of Language,* 151, 1-6.

61. Ricento, T. ed. (2006). *An Introduction to Language Policy: Theory and Method*. Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.

62. Schiffman, H. (2006). Language Policy and Linguistic Culture. In Thomas Ricento (ed.), *An Introduction to Language Policy: Theory and Method* (pp. 111-127). Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.

63. Schmidt, R. Sr. (2006). Political Theory and Language Policy. In Thomas Ricento (ed.), *An Introduction to Language Policy: Theory and Method* (pp. 95-111). Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.

64. Shohamy, E. (2006). *Language Policy: Hidden agendas and new approaches*. New York: Routledge.

65. Silaški, N. (2012). *Srpski jezik u tranziciji: o anglicizmima u ekonomskom registru*. Beograd: Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta.

66. Silverstein, M. (1998). Contemporary transformations of local longuistic communities. *Annual Review of Anthropology*, 27: 401-26.

67. Spolsky, B. (2004). *Language Policy*. Cambridge: Cambridge University Press.

68. Spolsky, B. (2009). *Language Management*. Cambridge: Cambridge University Press.

69. Stake, E. R. (2000). Qualitative Case Studies. In Denzin, N. K., & Y. S. Lincoln. (eds.), *Handbook of Qualitative Research* (pp. 443-466). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

70. Tollefson, J. W. (2002). The language debates: preparing for the war in Yugoslavia, 1980-1991. *International Journal of the Sociology of Language* 154, 65-82.

71. Tollefson, J. W. (2006). Critical Theory in Language Policy. In Thomas Ricento (ed.), *An Introduction to Language Policy: Theory and Method* (pp. 42-60). Malden, MA, USA, Blackwell Publishing.

72. Trudgill, P. (2004). Glocalization and the ausbau linguistics. In:Anna Duszak and Urszula Okulska (eds.), *Speaking from the Margin: Global English from a European Perspective* (pp. 35-49). Polish Studies in English Language and Literature, Vol. 11. Series Editor J. Fisiak. Frankfurt, New York, Oxford: Peter Lang.

73. Vidačić, A. (2000). Proces kalkiranja iz engleskog jezika u srpskom. *Godišnjak Filozofskog fakulteta, Novi Sad*, 28, 129-141.

74. Vučina Simović, I., & Filipović, J. (2009). *Etnički identitet i zamena jezika: Sefardska zajednica u Beogradu*. Beograd: Zavod za udžbenike.

75. Wright, S. (ed.) (1999). *Language, Democracy and Devolution in Catalonia*. Clevedon, Philadelphia, Toronto, Sydney: Multilingual Matters LTD.

76. Wright, S. (2000). *Community and Communication: The Role of Language in Nation State Building and European Integration*. Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters LTD.

77. Wright, S. (2004). *Language Policy and Language Planning: From Nationalism to Globalisation*. New York: Palgrave Macmillan.

78. Wright, S. E., Gerhard, B. (eds.) (1997). *Handbook of Terminology Management*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

Докторски рад кандидаткиње Андријане Ђордан на тему **„ЈЕЗИЧКА ПОЛИТИКА И ТЕРМИНОЛОГИЈА У ПРОФЕСИОНАЛНИМ ДОМЕНИМА ЈЕЗИЧКЕ УПОТРЕБЕ У СТАНДАРДНОМ ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ“** бави се односом језичких политика и терминологије у професионалним доменима језичке употребе у стандардном српском и стандардном шпанском језику кроз два квалитативна социолингвистичка истраживања. Прво, базирано на принципима корпусне лингвистике, усмерава се репрезентативни корпус

професионалних текстова (како на шпанском, тако и на српском језику) из области менаџмента и информатике. Ауторка свој избор професионалних регистара аргументује, присуством позајмљеница (првенствено из енглеског језика) у оба језика које истражује. Дакле, прво истраживање треба да понуди преглед стања у вези са третманом позајмљеница у професионалној пракси у шпанском и српском језику, односно да илуструје језичке политике релевантних делатних заједница. Друго квалитативно истраживање ауторка планира да спроведе кроз низ полуотворених интервјуа са језичким планерима у Шпанији и у Србији, са циљем да сазна којим се принципима руководе творци норме приликом њеног креирања.

Предложени рад би, у крајњем исходу, представљао компаративну критичку анализу резултата добијених наведеним квалитативним истраживањима. Очекује се да исти представи актуелну ситуацију терминологије професионалних домена, како на пољу званичне норме, тако и у пракси шпанског и српског језика; да критички сагледа резултате и укаже на правац у ком би требало да иду званичне језичке политике, узимајући у обзир са једне стране стручне ставове лингвиста и језичких планера који се баве креирањем језичких политика одозго-на-доле, а са друге појединих заинтересованих делатних заједница које, свесно или несвесно, спроводе језичку политику одоздо-на-горе.

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидаткиња АНДРИЈАНА ЂОРДАН подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема **„ЈЕЗИЧКА ПОЛИТИКА И ТЕРМИНОЛОГИЈА У ПРОФЕСИОНАЛНИМ ДОМЕНИМА ЈЕЗИЧКЕ УПОТРЕБЕ У СТАНДАРДНОМ ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ“** подобна за израду докторске дисертације у области **ЈЕЗИЧКА ПОЛИТИКА И ПЛАНИРАЊЕ, АНАЛИЗА ДИСКУРСА, СОЦИОЛИНГВИСТИКА, КОРПУСНА ЛИНГВИСТИКА**

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је проф. др ЈЕЛЕНА ФИЛИПОВИЋ подобна за менторку предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата и предложене теме докторске дисертације

„ЈЕЗИЧКА ПОЛИТИКА И ТЕРМИНОЛОГИЈА У ПРОФЕСИОНАЛНИМ ДОМЕНИМА ЈЕЗИЧКЕ УПОТРЕБЕ У СТАНДАРДНОМ ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ“

а да се за менторку именује проф. др Јелену Филиповић, редовну професорку Филолошког факултета Универзитета у Београду.

ЧЛАНИЦЕ КОМИСИЈЕ

проф. др Јелена Филиповић, редовна професорка

др Ана Кузмановић Јовановић, доценткиња

др Гордана Јакић, доцентиња